

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Bláðólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindsenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Svartkjaftur og býtishandil

oddagrein

HETTA er tann tíðin, tá samráðingar um sínámillum fiskiveiðirættindi millum lond eru um at vera lidnar. Føroyar hava samráðst við EEC og við Sovjetsamveldið og hava hesar samráðingar gingið væl. Støðið er ikki nógv broytt sammett við verandi ár.

NÚ standa so samráðingar við norðmenn fyrri. Hóskvældið í hesi vikuni kenna vit kanska úrslitið av hesum samráðingunum. Føroyingar eru farnir rættiliga manssterkir til Noregs at samráðast og bendir hetta á, at stórir dentur verður lagdur á at fáa eina góða avtalu. Her verður so bæði hugsað um at sleppa at fiska av sovjetiskum toskakvotuni inni í norsku øki og um møguleikan at økja um dagatalið hjá okkara skipum, sum veiða rækjur við Svalbard.

EITT fiskaslag, sum vit føroyingar higartil hava brúkt í býti við annan fisk, er svartkjaftur. Eingin ivi er um, at vit við at geva øðrum svartkjaft hava fingið annan fisk í staðin, sum hevur havt stóran týðning fyrri útflutningsvirði okkara. Men spurningurin er nú, um ikki júst svartkjaftur verður ov biliga latin sum býti við annan fisk!

LØGMADUR Og fiskimálaráðharr okkara sigur við Sosialin í dag, at gongdin er tann, at svartkjafturinn nú verður virðismettur meira í býtinum við annan fisk enn fyrr.

HETTA er bert at fegnast um, men spurningurin er, um hetta er nóg mikið. Vit loyva okkum at ivast. Tá tað eru so ómetaliga nógv tons av svartkjafti, sum vit lata aðrar tjóðir veiða á okkara sjóøki. Einans russar kunnu fiska omanfyri 100.000 tons av svartkjafti.

TAD er spurningurin um at brúka svartkjaftin til dýra matvøru, sum kolveltir øllum prátinum um býtisfisk við aðrar. Vit vita, at tað ber til at gera svartkjaftin til bæði flak og fars, og nú er so kимиð fram: at júst svartkjafturinn er sera vælegnaður til at gera til surimi, sum er rávøra til dýrari vørur so sum crab-stick o.l.

UM stutta tíð fer fyrsta virki av sínum slag í Europa undir framleiðslu í Kollafirði. Tað skal gera surimiúrdráttir og brúka svartkjaft sum rávøru. Tað er heilt greitt, at við hesum virkinum fær svartkjaftur sum býtisfiskur eitt heilt annað virði. Spurningurin er so, um vit longu áttu at havt økt býtisvirði á svartkjafti, ella um tað er rætt fyrst at gera tað tá samráðingarnar vera fyrri 1987!

TAD hava verið røddir frammi um, at vit føroyingar, við at lata øðrum allan hendan svartkjaftin so »biliga« eru ørir í høvðinum. Hetta kunnu vit so tjakast um fyrri og ímóti. Lat okkum í hvussu so er nú brúka royndirnar á Blue North í Kollafirði umframat tær umborð á okkara egnu svartkjaftaskipum sum grundarlag at meta um týðningin av at býta svartkjaft við aðrar, soleiðis sum vit gera tað í dag.

FØROYINGAR eiga sjálvir at fiska allan tann svartkjaft vit eru førir fyrri, og tí er gleðiligt at skip verða útgjörð til júst hesa veiðina. Á tann hátt kunnu vit so vónandi eisini minka um trýstið á aðrar fiskastovnar. Spurningurin er um at býta svartkjaft við aðrar og sjálvir at veiða hann til matna eru nær tengdir saman. Nú vit av álvara fara undir at veiða svartkjaft til matna, eiga ivt eisini av álvara at umhugsast, hvussu nógvan svartkjaft vit hava ráð at lata øðrum og til hvønn pris!

jamú

»Svikaprofetarnir«

Av og á hoyrast sektarist-ar tosa um »lygi« ella »svikaprofetar« í sambandi við trúarligar umstøður, sum ikki passa væl inn í viðkomandi hugmyndaføðiligu skipan.

Jesus Kristus nýtti orðið og greiddi frá, at mangir svikaprofetar skuldu stiga fram í Hansara navni og gera undur. Eisini segði Hann, at træið skal kennast av fruktunum, t.e. hvørji úrslit hava teir ymisku, ið virka sum hirðar, at visa?

Hvussu er áriníð á viðhaldsfólkið? Hvat verður dentur mest lagdur á, við øðrum orðum, hvørjar eru fruktirnar av øllum teimum profetum, sum í dag koma fram í navninum Jesus, sýna stór tekin, siga seg kunna lekja og enntá sett á stovn »mirakul-miðstöðir« (!)? Avleiðingarnar eru sum vituligt enn meiri spjæðing innan kristindómin, men tað vandamiklasta er, at alt skilagott fólk og ungdomar, ið vilja hugsa sjálvstøðugt, venda øllum bakið, sum hevur við trúna at gera, tí tað verður í teirra eygum at sammata við svartastu fákunnu og býttheit.

Tað ræður um at døma sjálvstøðugt og óheft: rundveltingin er syrgilig. Visan er nú meir enn hálvkvæðin, og lúðarnir hava langt síðani ljóðað, uttan at tað er hoyrt fyrri berum dómadagsdundi. Orða-flokkaposin við innmatinum kommunisma, ateisma o.a. stendur í bakheilanum undir liðini á vanæru, ájavnt hugsanini um at lata materialismuna

fara. Gullkálvadásurin gongur so listiliga, meginparturin treður hann, meðan nokur rekast aftur og fram bólkanna millum, þúra ørkymlað og úti at koyra kensluliga. Undir snerki og ræðsluslignum gálvi trummast skuldartyngd livsavnoktan saman við eyðmýkjandi barnsligheit upp á fólk, ið søkir skilning og andligt fótastefi, ikki so sjáldan gjøgnum frekar ábyrgdar-tøkur, líkar brotsmanna-avhoyringum.

Offrini loyva sær litið og einki persónligt frælsi og noyða seg at spæla »góð« í mæðsomum sjónleiki, oftani orsakað av hótta um fordøming og glatan, snildisliga loynd í eygnabraum umvendarans, sum kortini eisini dugir at blæsa í neyðgrátfloytuna og sláa sentimentalstreingir. Tað tykist eins og tey flestu sum frá liður fella til atferðarmynstur, ið hóskar, gerast kanska á ein hátt væl í øgn við »frelsunu«. Vanlukkuliga verður tað vani at fjantast við álvarsmál.

Hetta hevur við sær stórt innari trýst, og tí hendir m.a. tað, at fólk við »góðum vitnisburði« á uttanlandsferðum dettur úti. Trýst elur jú móttrýst, ikki so lægið, tað kemur fyrri, at einhvør fer »út í synd« eftir at hava verið trúgvur mótigangari — teir sálarligu trupulleikarnir eru ikki smávægis.

Sovorðið undirgraving-arvirksemi ætlaði Kristus ongantíð, ei heldur, at krossfestingin skuldi nýtast til gáløysiskodda v.m. Nei, meiningin við kristin-

dóminum og yvirhøvur øllum átrúna var tvørtur-ímoti, at han skuldi bera andligar fruktir til gagns fyrri alla mannaættina, t.d. semju, rættvisi, miskunnsemi, toleransu, alsk til allar menniskjur uttan mun til trúgv, húðarlit o.s.fr.

Eru hesar fruktirnar at siggja hjá tí sektariska kristindóminum? Kristus gav okkum standardin at meta við, latið okkum nýta hann at skilja burtur ektaða trúgv frá óektaðari.

Verður Evangelíið lisið uttan tulkningarbrillurnar hjá okrum, ið seinni hevur fingið leiðslu kristindómsins, sæst bein-vegin, at talan er um at upplýsa og læra fólk um lógir, tilveran inniheldur. At kenna hesar lógirnar er sera avgerandi, í fyrri at kunna vita nakað um ting, sum bera í sær eydna og fyrri at sleppa undan at gera mistøk, ið kunnu føra til óeydnusemi.

Talsmenn sektarismunnar boða als ikki frá hesum ómetaliga týðandi Orði, tó teir ditta sær at sleingja um seg og sepla við málberingum úr terminologi Bibliunnar (serliga Paulusar). Tann køvandi hondin røkkur al-samt styttri, og mænsið grynnir ikki, tibetur, hóast spurningurin er nokkso áhugaverdur, men døkkkur, hvørji ítøkilig mál, tað roynir at inna, hvørjum grundarlagið, tað hvílir á, hvørjum støði, tað liggur á og, ikki minst, hvør ávirkanin er sam-felagsliga.

Buði Tyril

Brennistøð á Sandvíkarhalla

Til Tórshavnar
Heilsunevnd
co. Landfútin
3800 Tórshavn.

Viðvikandi brennistøð á Sandvíkarhalla.

Næsta treyt í loyvi tykkara til brennistøðina, dagfest 13. juni 1984, sigur:

»Herudover er tilladel-sen betinget af, at for-brændingsanlæggets kvalitet altid er i overens-stemmelse med de streng-este miljøkrav, landene i Norden nu stiller og i fremtiden vil stille til saadanne«.

I samband við hesa treyt vilja vit gera vart við:

At Tórshavnar kommuna longu nú brýtur givna loyvið, við at byggja nú, hóast harðasta umhvørviskrav »i Norden«, nevniliga tað svenska sigur: »Totalstopp fyrri bygging av brennistøðum meðan kannað verður fyrri nýggjum krøvum til rusk-burturbeining.«

Út frá hesum rokna vit við at Heilsunevndin syrgir fyrri at nevnda treyt verður hildin.

Við heilsan
Borgaranevndin ímóti
brennistøð á Sand-
víkarhalla
v/ Marjun Simonsen,
Gardavegi, Hoyvík

heldur
tú
ikki

sosialin